РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е
==========

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

§1. Чл 139 (1) се променя :

Чл. 139. (1) В сграда – етажна собственост (ЕС) количество на продаваната в имотите на клиентите топлинната енергия, се извършва по система за дялово разпределение и/или чрез индивидуални договори. За прилагане на дялово разпределение спрямо част от имотите в ЕС е необходимо 100 процентовото съгласие на собствениците им. С останалите собственици в ЕС се сключват индивидуални договори съгласно изискванията на Европейското и българското законодателство. Закупената от клиент-ЕС топлоенергия в общите части на ЕС се фактурира на ЕС и се заплаща съгласно разпоредбите на ЗУЕС като консуматив.

§2. Създава се нова алинея 3 в чл.139 :

(3) (нова) Дяловото разпределение може да се извършва и от лице, определено и одобрено от всички участващи в това разпределение собственици.

§3. Чл 139б (1) и (2) се променят :

Чл. 139б**.** (1) Частта от клиентите-собственици на имоти в сграда - етажна собственост, желаещи дялово разпределение, избират лице, регистрирано по реда на чл. 139а, за извършване на услугата дялово разпределение или посочват лице съгласно чл.139 (3).

(2**)** Изборът по ал. 1 се извършва с писмено съгласие на всички собственици, желаещи дялово разпределение**.**

§4. В края на чл 139в (1) се добавя изречението :

За извършваната услуга лицето по чл.139 (3) сключва писмен договор с продавача на топлоенергия.

§5. В чл. 140 (1) т.2 се добавя изречението :

В индивидуалните писмени договори и в договорите с клиентите, желаещи дялово разпределение, продавачът на топлоенергия указва цената за единица количество, измервано с посочените в тази точка уреди.

§6. В чл. 140 (1) т.3 се добавя изречението :

В договорите с клиентите продавачът на топлоенергия указва цената за затопляне на 1 куб.м вода.

§7. В чл. 140 (2) се добавя изречението :

В индивидуалните договори отделената от отоплителните тела топлоенергия може да се отчита с различни измервателни уреди, като в договора се записва цената за единица количество за всеки от тях.

§8. Чл. 140 (4) се променя :

(4) Отоплителните тела, регулиращата арматура към тях, отклоненията от сградната инсталация за отопление, както и отклоненията от инсталациите за горещо водоснабдяване са собственост на клиентите. Средствата за измерване на топлоенергията по ал.1, т.1 и т.2 и индивидуалните водомери по ал. 1, т.3 са собственост на продавача или на негови представители. Разходите по измерването, отчитането, монтажа, демонтажа и метрологичния контрол на средствата и уредите за измерване са за сметка на доставчика на топлинна енергия. Продавачът пломбира и разпломбира отоплителни тела, посочени от клиента, който заплаща на доставчика съответни такси, обявени в Общите условия.

§9. Чл. 140а се променя :

Чл. 140а. Общото доставено количество топлинна енергия в сграда - етажна собственост, присъединена към една абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, се разпределя за горещо водоснабдяване и за отопление.

§10. В чл. 141 (1) т.2 се добавя изречението :

Максималния разход на топлоенергия за загряване на 1 куб. м вода се определя в наредбата чрез указване на началната и максималната температура на водата.

§11. Чл. 141 (2) се променя :

(2) Топлинната енергия по ал. 1 се разпределя в имотите на собствениците според показанията на водомерите за топла вода. Консумираната в общите части топлоенергия за загряване на топлата вода се заплаща от живущите като консуматив по реда на ЗУЕС.

§12. В чл. 142 (1) след края на текста се добавя :

“, намалена с количеството топлинна енергия, която не е ползвана от клиентите в сградата. Фирмите за дялово разпределение и доставчикът на топлинна енергия да осигурят надлежно отчитане на топлинната енергия, която изобщо не преминава през общите части на сградата и индивидуалните имоти на сградата**“.**

§13. Чл. 143 (1) отпада.

§14. В чл. 143 алинея 2 става алинея 1 и се променя :

(2) Топлинната енергия за отопление на общите части на сградата - етажна собственост, в които има отоплителни тела, се определя въз основа на:

1. мощността на отоплителните тела, или

2. показанията на инсталираните върху тях индивидуални разпределители.

§15. В чл. 143 алинея 3 става алинея 2 и се променя :

(3) Топлинната енергия по ал. 2 се разпределя между всички собственици съобразно разпоредбите на ЗУЕС като консуматив.

§16. Чл. 144 (3) се променя :

(3) Топлинната енергия за една дялова единица се определя от продавача на топлоенергия и се записва в договорите за продажба на топлоенергия. Допуска се в зависимост от вида на измервателния уред, от местоположението му върху отоплителните тела и от други фактори в договорите да се залага индивидуален размер на топлинната енергия за една дялова единица за всяко отделно отоплително тяло.

§17. Чл. 145 (2) и (3) се променят :

(2**)** Топлинната енергия за отопление на общите части се отчита от поставените на отоплителните тела измервателни уреди.

(3) Заплащането на топлинната енергия по ал. 2 се разпределя между всички собственици като консуматив според разпоредбите на ЗУЕС.

§18. Чл. 149 се добавя нова алинея 3 :

(3) Продадената топлинна енергия се заплаща след представяне на фактура, в която е указано количеството използвана топлинна енергия от клиента, отчетена (изчислена) в мегаватчаса (МВтч) и единичната цена в лева, записана в писмения договор между страните по сделката.

§19. Чл. 149а се променя :

Чл. 149а. Клиентите на топлинна енергия в сграда - етажна собственост, могат да купуват топлинна енергия от доставчик, избран с писмено съгласие на собствениците, притежаващи най-малко половината от собствеността в сградата - етажна собственост. При липса на такова съгласие собственици от сградата могат да купуват топлоенергия от съответния продавач на цени, индивидуално уговорени в писмени договори.

§20. В чл. 150 (3) се добавя изречението :

Промените в общите условия се извършват по реда на ЗЗД**.**

§21. Чл. 153 (1), (2), (5) и (6) се променят :

Чл. 153. (1) Доставчикът на топлоенергия монтира средства за измерване на отоплителните тела в общите части и в имотите на собствениците и титулярите на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. Обявените от собствениците и етажната собственост отоплителни тела, които няма да се използват, се пломбират от продавача. Клиентите заплащат цена за топлинната енергия съгласно сключените с продавача писмени договори.

(2) Когато собствениците, притежаващи най-малко половината от собствеността в сградата - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, не желаят да бъдат клиенти на топлинна енергия за отопление и/или за горещо водоснабдяване, те са длъжни да декларират писмено това пред топлопреносното предприятие и да поискат прекратяване на топлоснабдяването за отопление и/или горещо водоснабдяване от тази абонатна станция или от нейното самостоятелно отклонение**.**

(5) При физическо отделяне на отоплителни тела от сградната инсталация собствениците уведомяват писмено търговеца на топлоенергия.

(6) Клиентите в сграда - етажна собственост, които прекратят топлоподаването към отоплителните тела в имотите си, остават клиенти на топлинната енергия, отдадена от отоплителните тела в общите части на сградата.

§22. Чл. 155 т.1 и т.2 се променят :

1. на 10 равни месечни вноски и две изравнителни вноски, уговорени в писмен договор с клиента;
2. на месечни вноски, определени по прогнозна консумация за сградата, и една изравнителна вноска, с писменото съгласие на клиентите;

Разбира се, законът би изглеждал доста по-елегантно при вариант, в който дяловото разпределение отсъства и продажбата на топлоенергия се осъществява по нормалния търговски начин – с ясни писмени договори между продавача и съответния контрагент.

§23. Точка 27 от §1 на допълнителните разпоредби се изменя :

27. “Индивидуален разпределител на топлинна енергия за отопление“ е техническо средство, по чиито показания се отчита топлинната енергия, потребена от отоплителните тела в сградата. Показанията им са в МВтч.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§24. Законът влиза в сила от 01.07.2013 г.

Законът е приет от Народно събрание на ……. 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание..

М О Т И В И

към проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

Настоящето предложение за промени е свързано с изразяване волята на стотици хиляди потребители на топлоенергия, която воля се изяви на нестихваща вълна от протестиращи хора във връзка с неясните критерии за изчисляване ня потребената топлоенергия, „закрепостяването”на българските граждани към съответната „Топлофикация”.
Това предложение е изработено от експерти от гражданско сдружение „Федерация на свободните граждани” и съвпада с моите разбирания и за това го внасям по надлежния ред и се надявам да бъде включено за разглеждане наред с предложението на Президента на Република България за измененията на Закона за енергетиката за ДЕКВР и електро-енергията, оповестена на 24 февруари 2013 година пред протестиращите български граждани.
Естествено, че предлаганите изменения и допълнения не са плод на емоции, а са аргументирани със съответната правна технология и техника:

(1) От 01.01.2007 г. Република България е член на Европейския съюз
(2) Крайните потребители на енергия са основен фактор на енергийния пазар
(3) Закона за нормативните актове в чл.15 и Конституцията в чл.4 (5) ясно са указали приложимостта на нормативните актове според тяхната степен при противоречие между тях
(4) От 01.01.2007 г е в сила Регламент (ЕО) 2006/2004 на ЕП и на Съвета от 27.10.2004 г. , чийто член 22 постановява : “**Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки**”
(5) Съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) 2006/2004 на ЕП в българското законодателство и по специално в Закона за защита на потребителя (ЗЗП) са транспонирани изискванията на 5 европейски директиви, а именно :

- Директива на Съвета от 20 декември 1985 г. за защита на потребителите във връзка с договорите, сключени извън търговския обект (85/577/ЕИО)
- Директива на Съвета 93/13/ЕИО от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори
- Директива 97/7/ЕО на европейския парламент и на съвета относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние
- Директива 98/6/ЕО на европейския парламент и на Съвета относно защита на потребителите при обозначаването на цените на стоките, предлагани на потребителите
- Директива 2005/29/ЕО на европейския парламент и на съвета относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар

(6) Налице са нормите на Директива 2006/32/ЕО на европейския парламент и на съвета относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги

(7) **Потребителят е физическо лице** съгласно горните Европейски директиви и §13 от ДР на ЗЗП. В Закона за енергетиката опитът потребителят да се завоалира като клиент не е особено успешен, дори дефиницията в т.27б е комична.

(8) Продажбата на стоки според чл.186 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) се извършва при измервателния уред, като "**Разноските по предаването, включително по меренето и тегленето, са за сметка на продавача".** Това включва трудът по отчитането, собствеността на измервателния уред и метрологичния контрол по Закона за измерванията

(9) Доставката не означава продажба и е недопустимо който и да гражданин на Европейския съюз да бъде насилствено обявяван за потребител на определена стока. Това са повелите на чл.62 от ЗЗП и чл.9 от 97/7 ЕО, касаещи **непоръчаните стоки и услуги.**

(10) Доставчикът няма право да приема авансово плащане, освен при изрично писмено съгласие на потребителя за това – чл.53 от ЗЗП и чл.4 от 97/7 ЕО

(11) Неотменимо задължение на продавача е да информира потребителя преди закупуване на стоката за цената за единица мярка, която трябва да е ясна, недвусмислена и лесно разбираема – Раздел IV от ЗЗП, чл.1-4 от 98/6 ЕО и др. Наказуемо е според Наказателния кодекс (чл.223) издаване на фактури с неверни данни за количеството и качеството на предлаганата стока.

(12) Доверието на обществото в енергийните монополисти е меко казано ниско, за което свидетелстват стотиците хиляди жалби до различни институции и организации. Огромен е и броят на делата в съда (например около 15% от клиентите на Топлофикация София ЕАД). Практиката на Топлофикация поражда напрежения както във взаимоотношенията между живущите в сградите собственици, така и вътре в семействата.

(13) При продължителни взаимоотношения между продавач и купувач и липса на единни измерватели уреди е задължително да се сключи писмен договор за покупко-продажба, изразяващ равноправно волята на двете страни, удостоверена с техните подписи. В договора не може да има клаузи, противоречащи на повелителните норми на Закона и добрите нрави. Клаузите в договорите трябва да са съобразени с изискванията на ЗЗД, ЗЗП, ЗЕЕ и цитираните по-горе 6 Европейски директиви.

(14) Членството в ЕС ни задължава да хармонизираме българското законодателство с европейското. Непознаването на законите не освобождава нарушителите от отговорност.

(15) Топлофикационните дружества е крайно време да нормализират търговската си дейност. Към настоящия момент дейността им се характеризира със стотици нарушения на повече от дузина нормативни актове. Недопустимо е проблемите на продавача да се представят като проблеми на купувача.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, НА КОИТО СЕ БАЗИРАТ ПРЕДЛАГАНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА :

1. Запечатване (пломбиране) на отоплителните тела, което да позволи на собственика да не поставя измервателни уреди върху радиаторите си и да не ги отстранява физически от сградната инсталация. Това ще осигури възможност в бъдеще радиаторите да бъдат използвани отново след заплащане на определена такса или евентуално да се приспособят за отопление с газ.
2. По преценка на търговеца евентуално изолиране на тръбите от сградната инсталация.

3. Премахване от фактурите на сумите за сградна инсталация. Сградната инсталация служи за транспортиране на стоката на продавача, а не за продажба поради липсата на воля на купувач. В случая можем да говорим за максимална неравнопоставеност между търговеца и потребителя.
4. Издаване на фактури на правилните контрагенти : на собствениците на имоти за отоплението в апартаментите и на Етажната собственост за отоплението в общите части.
5. Отчитане на измервателните уреди на съответните контрагенти преди всяка фактура, т.е. фактури на базата на реално закупената топлоенергия. Задължително отчитане на уредите на потребителите при промяна на цената на топлоенергията.
6. Авансови (предварителни, прогнозни) плащания само чрез писмен договор.
7. Сключване на писмени договори с всеки контрагент с ясни клаузи за цената за единица количество топлоенергия в зависимост от уреда за измерване, за прекратяване на договора и т.н. (чл.38 от Закона за енергийната ефективност). В единичната цена, както се прави навсякъде, се калкулират разходите и печалбата на продавача. Изискванията към договорите са записани в ЗЗД, ЗЗП, ЗЕЕ и Европейски регламент 2006/2004, Директива 2006/32/ЕО и др.
8. Алтернаривата на т.7 може да бъде унифициране на измервателните уреди и уеднаквяване на практиката на Топлофикация с тази на търговците на електроенергия за крайните потребители. При всички случаи трябва да бъдат спазени двата основни законови принципа : ***не може да има потребител насила и цената за единица количество съобразно измервателния уред трябва да е пределно ясна и предварително известна на купувача.***

9. Спазване на принципите на равнопоставеност, прозрачност, договореност, конкурентност на енергийния пазар, защита на здравето, собствеността и интересите на потребителите, подържане на баланса между производството и потреблението и др., провъзгласени и в Закона за енергетиката (чл.2, чл.7а, чл.19, чл.23, чл.31, чл.69, чл.132, чл.140 (5)).